

Zaštita
jabuke

syngenta®

TM

Pjegavost lista i čađava krastavost plodova jabuke:

Venturia inaequalis

- Zaraza nastupa **kod otvaranja pupova** čim padne obilnija kiša uz povoljne temperature
- Prvi simptomi na listovima vide se kao **maslinasto-zelene mrlje okruglog ili nepravilnog oblika**
- Zaraženi plodovi na sebi imaju sivo-smeđe mrlje ispod kojih se stvara **plutasto tkivo**, rastom ploda dolazi do **raspucavanja i karakterističnih krasta**
- Rano zaraženi **plodovi najčešće otpadu**
- **Syngenta** preporuča početak zaštite sa **Nordox**, zatim **Chorus** do cvatnje, a od početka cvatnje do lipanjskog opadanja plodova sistemični pripravak **Score** u kombinaciji s kontaktnim fungicidom.

Pepelnica jabuke:

Podosphaera leucotricha

- Gljivica formira **bjelkastu prevlaku** na napadnutim organima (pupovi, listovi, izboji) i mrežicu na napadnutim plodovima
- Napadnuti izbojci **postaju kraći**, listovi **se uvijaju**, kasnije se suše i **otpadaju**
- Kemijsko suzbijanje obavlja se preventivno za osjetljive sorte
- Na početku vegetacije koristimo sumporni pripravak **Thiovit Jet**, u kasnijoj fazi **Topas** ili neki strobilurinski pripravak.

BOLESTI JABUKE

Bolesti kore i debla:

Rak kore - *Nectria galligena* i **Bakterijska palež** - *Erwinia amilovora*

- Uzročnik raka kore je gljivica *Nectria galligena*
- Na mladim izbojima **odumire kora oko pupa**
- Na starijim granama i **deblu kora se raspuci** i razviju se crveni prištići
- Crna palež je **bakterijska bolest**
- **Simptomi su** karakteristični, suho lišće, izbojci i plodovi koji izgledaju kao opaljeni vatrom
- **Gljivica napada cvijet**, preko peteljke prelazi u izbojak, grane i deblo na napadnutim dijelovima se pojavljuje izlučevina tamnosmeđe boje
- Za preventivno suzbijanje se preporučuje prskanje sa **Nordox** u početku vegetacije višim dozama, a u cvatnji višekratno sa niskim dozama.

Lisne uši: Jabučna zelena uš - *Aphis pomi*, jabučna pepeljasta uš, *Dysaphis plantaginea*, jabučna uš šiškarica - *Dysaphis devecta*

- **Lisne uši** su sitni (1 - 3 mm) polifagni štetnici koji napadaju više voćnih vrsta uključujući i jabuku
- Naseljavaju **mlado lišće, vrhove mladica i cvjetove**
- **Sišu biljne sokove** na donjoj strani lišća i **uzrokuju kovrčanje lišća** koje se kasnije suši
- **Jabučna uš šiškarica** uzrokuje stvaranje crvenih nabreklini
- **Jabučna pepeljasta uš** pričinjava štete na lišću i plodiciima koji se deformiraju, ponekad opadnu
- Karakteristična je pojava medne rose koju uši izlučuju
- U proljeće treba napraviti pregled grana lupo da se utvrdi brojnost zimskih jaja , a kasnije pratiti pojavu uši
- **Lisne uši** imaju velik broj generacija tijekom vegetacije
- Prskanje se obavlja kad uši pređu kritičnu brojnost insekticidima **Pirimor** do cvatnje ili **Actara** nakon cvatnje

Crveni voćni pauk:

Panonychus ulmi

- Štetnik je **mali** veličine svega **0,3-0,8 mm**, žućkaste ili crvenkaste boje (za praćenje potrebna lupa)
- Zimska jaja su **crvene boje** položena u skupinama oko pupova i u rašljama grana i grančica
- Pojavljuje se dosta **rano već od faze bubrežnja pupoljaka**, a kritičnu brojnost postiže obično iza cvatnje
- **Štetnik ima više generacija**, za razvoj mu pogoduje suho i toplo vrijeme
- Napadnuti listovi i plodovi **mijenjaju boju u žuto zelenu**, gube funkciju i ponekad opadaju tijekom ljeta
- Najučinkovitiji pripravak za suzbijanje pauka je **Vertimec** uz dodatak okvašivača **Etalfix pro** ili mineralnog ulja
- Idealno vrijeme primjene je **1-3 tjedna nakon cvatnje**

Vertimec®

Etalfix® Pro

Savijači lista i kožice ploda: *Archips spp.*, *Adoxophyes spp.*, *Pandemis spp.* i

Jabučni savijač: *Cydia pomonella*

- Gusjenice savijača lista i pupova pojavljuju se **rano u proljeće** već od faze bubrežnja pupoljaka, a **imaju 2-3 generacije**
- Štete **pričinjavaju izgrizanjem listova**, cvetova i plodova
- Jabučni savijač ima **dviće generacije godišnje**
- **Primarno ošteteju plod** (crljivost ploda) koji kod ranog napada u pravilu otpadne
- Za praćenje leta mužjaka i utvrđivanje kritične brojnosti koriste se **feromonske klopke**
- Kemijsko suzbijanje provodi se primjenom insekticida iz grupe regulatora razvoja (**Match**), a za drugu generaciju najbolji izbor je **Affirm**.

syngenta®

ŠTETNICI JABUKE

Program prskanja jabuka do polovice lipnja

R.br	Fenofaza u slikama	Vrijeme primjene	Namjena	Izbor pripravaka i mješanje	Doza za 100 lit na bazi 1000 l/ha	Doza lit/kg/ha
1		Na početku vegetacije	Bolesti kore i drveta i čadava krastavost	Nordox + Thiovit jet	150 g + 300 - 700 g	1,5 kg + 3 - 7 kg
			Pepelnica			
2		Od faze mišijih usiju do faze zelenih glavica	Čadava krastavost	Chorus 75 WG (+) mankozeb *	30 g (+) 200 - 250 g	0,30 kg (+) 2,5 kg
			Pepelnica	+ Thiovit jet	+ 300 - 400 g	+ 3 - 4 kg
			Lisne uši	+ Pirimor	+ 50 g	+ 0,5 kg
3		od faze zeleni i crveni glavica do početka cvatnje (1 - 2 puta)	Čadava krastavost	Chorus 50 WG (+) Delan 700 WDG *	45 g (+) 50 - 70 g	0,45 kg (+) 0,7 kg
			Pepelnica	+ Thiovit jet	+ 300 - 350 g	+ 3 - 4 kg
4		Kraj cvatnje i faza zametanja plodova	Grinje i lisni mineri	Vertimec + Etalfix pro	75 ml + 25 - 30 ml	0,8 lit + 0,25 lit
			Čadava krastavost	Score 250 EC + Delan 700 WDG *	15 ml ml + 60 - 70 g	0,2 - 0,3 lit + 0,7 kg
5		Plodovi promjera 15 - 35 mm (1 - 2 prskanja)	Pepelnica	+ Thiovit jet	+ 250 g	+ 2,5 kg
			Jabučna osica i lisne uši	+ Actara	+ 20 g	+ 0,2 kg
6		Plodovi promjera 15 - 35 mm (1 - 2 prskanja)	Čadava krastavost	Score 250 EC + Merpan WG 80 *	15 ml + 180 - 200 g	0,2 - 0,3 lit + 2,0 kg
			Savijači lista i ploda	+ Match ili Affirm	+ 100 ml ili 300 g	+ 1 lit ili 3,0 kg
		Krvava uš	Pirimor		50 - 60 g	0,5 - 0,6 kg
	Suzbijanje korova u proljeće i jesen za nasade starije od 4 godine		Ouragan ili Reglone Forte		1 lit	5 - 6 lit/ha

* Pripravci od drugih renomiranih proizvođača SZB:
Du Pont, Dow AgroSciences, BASF | Makhteshim

Napomene: Preporučena potrošnja škropiva iz tabele odnosi se na klasičnu metodu prskanja, a ujedno nam služi da izračunama dozu po ha. Ako se za prskanje koriste atomizeri (raspršivači) koji su podešeni za manji utrošak škropiva po ha, dozu pripravka za 100 lit treba povećati proporcionalno smanjenju utroška vode. Preporuka se odnosi za nasade u punom rodu na slabo bujnim podlogama (razmak redova 3,0-3,5 m i visina krošnje 2,5-3,0 m). Razmaci između prskanja trebaju biti 6 - 12 dana zavisno od napada bolesti i štetnika, fenofaze i klimatskih prilika. Preporučavamo izbjegavati špricanje ako je mokar i rosan list ili vjetar iznad 5m/s (18km/sat). Oborine iznad 30 lit/m² mogu isprati pripravak s lista i ploda o čemu treba voditi računa kod razmaka između prskanja. **Navedeni program je orientacioni, prije uporabe uvijek pročitajte etiketu i informacije o sredstvu. Upotrebljavajte sredstva za zaštitu bilja sigurno.**